

SADRŽAJ

Uvod 3

1. Upravljanje podacima 4
  - 1.1. Značaj podataka za menadžment 4
  - 1.2. Tradicionalan način organizovanja podataka 5
  - 1.3. Savremeni pristup organizovanja podataka – baze podataka 6
2. Sistem za upravljanje bazama podataka 8
  - 2.1. Korišćenje baza podataka 9
  - 2.2. Koraci u kreiranju ekrana za registrovanje podataka i upita 10
3. Dijagram zavisnosti entiteta 11
4. Tabele koje su karakteristične za proces izdavanja kreditnih kartica 12
5. Relacije 14
6. Tabele 15
7. Primeri obrazaca formiranih na osnovu tabela 17
8. Upiti 18
  - 8.1. Selektivni upit 18
  - 8.2. Fleksibilni upit 19
  - 8.3. Računsko polje 20
  - 8.4. Agregatni upit 21
  - 8.5. Upit nad upitom 22
9. Izveštaji 23
10. Literatura 25

UVOD

U oblasti informacionih tehnologija, početak devedesetih godina je obeležen i pojavom takvih sistema za upravljanje bazama podataka, koji su, u velikoj meri, ispunili dugogodišnja očekivanja projekatanta i korisnika. Ta očekivanja, definisana još tokom sedamdesetih godina, odnosila su se, pre svega, na:

jednostavnost upotrebe,
pouzdanost u radu,
centralnu kontrolu ispravnosti podataka,
lokacijsku distribuciju i
prihvatljive performanse obrade baze podataka.

Isti vremenski period kod nas je obeležen:

intenzivnom izgradnjom informacionih sistema, zasnovanih na bazama podataka i
uvođenjem predmeta, posvećenih bazama podataka, na fakultetima.

Međutim, dok su, u svetu, ovi tokovi propraćeni obiljem stručne i naučne literature, kod nas se oseća nedostatak knjiga, koje bi pokrile kako potrebe dodiplomske i posleodiplomske nastave, tako i prakse projektovanja i izgradnje baze podataka. Teorija i praksa baza podataka zasnovana je na pojmu modela podataka. Tri najbitnija modela podataka su:

model entiteta i poveznika

relacioni model

objektno orijentisan model.

Kroz ovaj rad pokušaćemo da teorijski i praktično objasnimo i pokažemo korišćenje baza podataka i odgovarajućeg softvera u realnim uslovima poslovanja.

1. Upravljanje podacima

1.1. Značaj podataka za menadžment

Da bi informacije mogli da koristimo i uspešno i efikasno upotrebimo, potrebno je te iste informacije voditi (zapisivati), „izvlačiti“ iz određenih podataka, zatim ih predstaviti u vidu teksta, zvuka ili slike, tj. ostvariti tzv. menadžment podacima – Data Management. Organizovanje podataka može se vršiti na različite načine. Poznati su klasični postupci orgnizovanja podataka pomoću :

kartoteka,

dnevnika rada,

adresara, imenika i slično,

ručnih organajzera na elektronskim medijumima.

Memorisanje podataka može biti interno (svaki zaposleni ima svoj deo memorije) ili eksterno (podaci su dostupni svim zaposlenim).

Ovaj „klasični“ vid organizovanja podataka zasniva se na korišćenju podataka u gore navedenim memorijskim medijumima, pa se na osnovu pretraživanja podataka, pristupa obradi ovih podataka, da bi se na kraju odlučivalo na osnovu ovih podataka.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com